

XIV. Lajos és I. Apafi Mihály 1677. július 10-iki szerződéslevelének francia eredetije.

Ismeretes, hogy XIV. LAJOS császárellenes külpolitikája a maga érdekkörébe akarta vonni a birodalom összes ellenségeit, köztük annak keleti szomszédjait. Így Lengyelországot, Erdélyt, sőt a LIPÓT uralmával elégedetlen magyarokat is. Ez a politika eredményezte 1677-ben Lajos szerződését I. APAFI Mihállyal és a magyar rendekkel. Az APAFI-val és a «szövetkezett magyar rendekkel» folytatott tárgyalások — melyeket Béthune marquis Lengyelországban, a III. János királlyal való tárgyalásokkal kapcsolatosan vezetett — aktái, sőt magának a Varsóban, 1677. május 27-én kötött szerződésnek szövege is ismert, kiadott anyag. (Történelmi Tár 1890. 517. kk. II., Török-magyar Történelmi Emlékek, VII. 313. kk. II.) Tudomásunk volt arról is, hogy XIV. Lajos a szerződést ratifikálta. Az eredeti ratifikált szerződési okmányt azonban a kiadott anyag közt nem találom, sőt az irodalomban még említését sem. Az orsz. Széchényi-könyvtár levéltárának külföldi iratai között megvan a francia királyi kancellária által 2 példányban kiállított eredeti, ratifikált szerződéslevelé egyike: 1677. július 10-ről, Versaillesból. A mondtak után ennek a politikai történet szempontjából úgyszólván semmi jelentősége, s mindössze levéltári érdekessége van. A szerződéslevelé a múzeum birtokába a SZÉCHÉNYI grófok könyvtárával került, előbbi sorsáról mit sem tudok. (Pergamenre, könyvalakban, kék selyemszalaggal összefűzött 10 lapra írva, rányomott papirfelzettel ellátott piros viaszpecséttel; a bevezetés és befejezés franciául, az első sor hosszított írással, a szerződés szövege latinul írva, francia gótikus kurzívával, Lajos sajátkezű aláírásával; kancelláriai jegyzetek: par le roy Arnauld, és duplicata.)

BARTONIEK EMMA.